

[Holstein.]
 vognning? — Hvis en Politibetjent faar Ordre til med Revolver i Haanden at sparre en Gade mod Pøbelens Indtrængen, saa er Meningen den, at han skal slaas for at forhindre Indtrængen i den Gade. Hvis Pøbelen vil trænge ind alligevel, saa skal han bruge sin Revolver, saa skal han forsvare sin Stilling, og saa skal han effektuere den Ordre, han har faaet, saa skal han kæmpe. Det er en ganske ekvivok Betragtning fra det ærede Medlem Hr. P. Munch og fra de ærede Socialdemokrater — som nu saa glat har forladt deres Afrustningsforslag, som der dog maaske var en lille Smule Logik og Ræson i, og er gaaet over til de Radikales Bevogningsforslag —, og der er ingen Vælger, der kan forstaa denne Grundbetragtning, at Danmark skal ikke forsvare sig imod Neutralitetskrænkelser af vital Betydning for Landet, mod de *store* Neutralitetskrænkelser; det skal heller ikke forsvare sig mod de *smaa* Neutralitetskrænkelser, for dem skal man søge afværget, og dem skal man raade Bod paa ved Protester ad fredelig, ad diplomatisk Vej; men Bevogningskorpset til Søs og til Lands til 20 Mill. Kr. skal bruges til at imødegaa — nu siger jeg imødegaa, ikke afværge, for jeg er ikke klar over det ærede Medlems Stilling —, til at imødegaa *mellemstore* Neutralitetskrænkelser; og hvad *mellemstore* Neutralitetskrænkelser er, det skal de, der er de øverstkommanderende for Korpset til Lands og til Vands, ikke afgøre, men de skal telegrafere eller telefonere til den radikale Forsvarsminister og spørge derom, og derefter har de at indrette, sig. Er der noget Menneske, der kan finde Hoved eller Hale eller Logik i en saadan politisk og militært teknisk Plan? Jeg formaar det ikke. Men lad os nu sætte, at det kunde gennemføres, at vi i en europæisk Storkonflikt, som det ærede Medlem altsaa erkender, at vi maa regne med, fra Danmarks Side kun skulde imødegaa mellemstore Neutralitetskrænkelser, saa vil jeg bede det ærede Medlem ærligt og redeligt sige mig — for nu skal vi have talt ud om Tingene en Gang for alle —, om han saa mener, at disse Torpedobaade og Undervandsbaade og Rekylgeværer skal anvendes til at afværge med Magt disse mellemstore Neutralitetskrænkelser, afværge dem med Indsættelse af danske Mænds Liv i paakommende Tilfælde, som en Politibetjent i paakommende Tilfælde maa sætte sit Liv ind, naar han skal slaas med Pøbe-

len i en Gade? Mener det ærede Medlem det, eller mener han det ikke? For hvis han mener det, mener, at de skal i paakommende Tilfælde kæmpe, saa er han i Virkeligheden principielt ovre paa det Grundlag, vi andre stiller os paa; saa er der ikke nogen principiel Forskel, saa er der kun det Spørgsmaal, om denne efter min Formening ganske teoretiske Fiktion om, at Danmark i en europæisk Koalitionskrig kun skal sætte sig til Modværge mod mellemstore Neutralitetskrænkelser, virkelig lader sig opretholde, hvis der kommer de *store* Overgreb. Selvfølgelig, hvis der ikke kommer andet end mellemstore Neutralitetskrænkelser, ja, saa bevares, saa gaar det. Men kan man holde Grænsen i en europæisk Stormagtskrig, hvor vi inddrages? Er det givet, at selv det ærede Medlem som Forsvarsminister vil være i Stand til at holde Grænsen og sige: Her skal Vagtværnet til Søs og til Lands sætte sig til Modværge, men der er det saa stor en Krænkelser af Danmarks vitale, territoriale Omraade og politiske Suverænitetsrettigheder, at her skal vi lægge Hænderne i Skødet?

Nej, jeg tror, at vi fra vor Side kan spørge med fuldt saa gode Argumenter den ærede Opposition, som den ærede Opposition kan spørge os om, hvad vi forstaaer ved et effektivt Forsvar. Det Spørgsmaal blev stillet paa Rigsdagen i Efteraaret 1909. Jeg har citeret det i Maj 1922, da vi diskuterede Forsvarssagen. Det blev stillet til den daværende Konseilspræsident Holstein-Ledreborg: Hvad forstaaer De ved et effektivt Forsvar? Og dertil svarede Konseilspræsidenten, at derved forstod han et Forsvar af en saadan Beskaffenhed, at Danmark selv havde Haand i Hanke med sin egen Skæbne, at det havde Medansvar for, hvorledes det blev behandlet, hvad det skulde tage imod og hvad ikke fra andre Magters Side. Det er i Virkeligheden en ganske tilsvarende Grundbetragtning, som i sin Tid Hørup og senere Hr. J. C. Christensen har givet saa klart og prægnant Udtryk. I en Artikel i Begyndelsen af dette Aarhundrede, som havde til Overskrift „Danmark i Nutidens Strøm“, skrev Hørup følgende:

„Et Folk, der ikke ved, hvad det skal gøre, kan ikke vente bedre end at faa Ordren fra andre. Har det ikke selv Villie til at raade for sin egen Skæbne, skal det ikke haabe billigere Kaar end, at en fremmed Villie tager den Plads i dets Sager, som det ikke selv kan magte.“
 Og i Oktober 1915 under Forhandlingerne